Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse om nødinstrumentet for det indre marked

(2023/C 157/11)

Ordfører:	Muhterem ARAS (DE/De grønne), formand for delstatsparlamentet i Baden-Württemberg
Basisdokumenter:	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et nødinstrument for det indre marked og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2679/98 COM(2022) 459 final Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426, (EU) 2019/1009 og (EU) nr. 305/2011 for så vidt angår hasteprocedurer for overensstemmelsesvurdering, vedtagelse af fælles specifikationer og markedsovervågning i forbindelse med nødsituationer for det indre marked COM(2022) 461 final Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2000/14/EF, 2006/42/EF, 2010/35/EU, 2013/29/EU, 2014/28/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/31/EU, 2014/32/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU og 2014/68/EU for så vidt angår hasteprocedurer for overensstemmelsesvurdering, vedtagelse af fælles specifikationer og markedsovervågning i forbindelse med nødsituationer for det indre marked COM(2022) 462 final

I. **ANBEFALEDE ÆNDRINGER**

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et nødinstrument for det indre marked og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2679/98

COM(2022) 459 final

Anbefalet ændring 1

Tilføjelse til betragtning 33

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
For at sikre tilgængeligheden af kriserelevante varer under nødsituationen på det indre marked kan Kommissionen desuden anbefale, at medlemsstaterne fordeler strategiske reserver under behørig hensyntagen til principperne om solidaritet, nødvendighed og proportionalitet.	For at sikre tilgængeligheden af kriserelevante varer under nødsituationen på det indre marked kan Kommissionen desuden anbefale, at medlemsstaterne fordeler strategiske reserver under behørig hensyntagen til principperne om solidaritet, nødvendighed og proportionalitet. ***I den sammenhæng skal der tages hensyn til de forskellige lokale og regionale behov i f.eks. regioner i den yderste periferi, tætbefolkede byer, landdistrikter og grænseregioner.***

Begrundelse

Giver sig selv.

Anbefalet ændring 2

Tilføjelse til artikel 1, stk. 3

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Medlemsstaterne udveksler regelmæssigt oplysninger om alle spørgsmål, der falder ind under denne forordnings anvendelsesområde, indbyrdes og med Kommissionen.	Medlemsstaterne udveksler regelmæssigt oplysninger om alle spørgsmål, der falder ind under denne forordnings anvendelsesområde, indbyrdes og med Kommissionen***, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Regionsudvalg og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg***.

Begrundelse

De lokale og regionale myndigheder opfordres til at gennemføre mange af de foranstaltninger, der iværksættes under nødinstrumentet for det indre marked (SMEI). De bør derfor som et minimum informeres via RU.

Anbefalet ændring 3

Tilføjelse til artikel 2, stk. 8

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Denne forordning berører ikke medlemsstaternes ansvar for at beskytte den nationale sikkerhed eller deres beføjelser til at beskytte væsentlige statslige funktioner, herunder sikring af statens territoriale integritet og opretholdelse af lov og orden.	Denne forordning berører ikke medlemsstaternes ***generelle*** ansvar for at beskytte den nationale sikkerhed eller deres beføjelser til at beskytte væsentlige statslige funktioner, herunder sikring af statens territoriale integritet og opretholdelse af lov og orden.

Begrundelse

Ordet »generelle« skal tilføjes for at præcisere, at reglerne om fri bevægelighed i artikel 16 ff. opretholdes.

Anbefalet ændring 4

Ændring og tilføjelse til artikel 4, stk. 3

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Kommissionen leder den rådgivende gruppe og varetager dens sekretariat. Kommissionen kan indbyde ***en repræsentant for Europa-Parlamentet,*** repræsentanter for de EFTA-stater, der er kontraherende parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde 49, repræsentanter for økonomiske aktører, interesseorganisationer, arbejdsmarkedets parter og eksperter til at deltage i den rådgivende gruppes møder som observatører. Den indbyder repræsentanter for andre kriserelevante organer på EU-plan som observatører til de relevante møder i den rådgivende gruppe.	Kommissionen leder den rådgivende gruppe og varetager dens sekretariat. ***De faste medlemmer af den rådgivende gruppe er desuden repræsentanter for Europa-Parlamentet og Det Europæiske Regionsudvalg.*** Kommissionen kan indbyde repræsentanter for de EFTA-stater, der er kontraherende parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde 49, repræsentanter for økonomiske aktører, interesseorganisationer, arbejdsmarkedets parter og eksperter til at deltage i den rådgivende gruppes møder som observatører. Den indbyder repræsentanter for andre kriserelevante organer på EU-plan som observatører til de relevante møder i den rådgivende gruppe.

Begrundelse

Europa-Parlamentet og Det Europæiske Regionsudvalg skal være repræsenteret i den rådgivende gruppe med faste mandater for at sikre parlamentarisk kontrol og inddrage de lokale og regionale myndigheder, der gennemfører EU-lovgivningen i praksis. De lokale og regionale myndigheder er også dem, der påvirkes direkte af de problemer og følgevirkninger, som kriserne skaber, og de er derfor i stand til at levere førstehåndsrapportering. Med Det Europæiske Regionsudvalg som formidler kan der tages højde for de lokale og regionale myndigheders interesser i den rådgivende gruppe.

Anbefalet ændring 5

Tilføjelse til artikel 5, stk. 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Medlemsstaterne udpeger centrale forbindelseskontorer med ansvar for kontakter, koordinering og informationsudveksling med de centrale forbindelseskontorer i andre medlemsstater og det centrale forbindelseskontor på EU-plan i henhold til denne forordning. Sådanne forbindelseskontorer koordinerer og samler input fra de relevante ***nationale*** kompetente myndigheder.	Medlemsstaterne udpeger ***med inddragelse af de lokale og regionale myndigheder*** centrale forbindelseskontorer med ansvar for kontakter, koordinering og informationsudveksling med de centrale forbindelseskontorer i andre medlemsstater og det centrale forbindelseskontor på EU-plan i henhold til denne forordning. Sådanne forbindelseskontorer koordinerer og samler input fra de relevante kompetente myndigheder ***på nationalt, regionalt og lokalt plan***.

Begrundelse

De regionale og lokale myndigheder skal inddrages, idet de nationale forbindelseskontorer ikke i sig selv kan sikre udvekslingen af oplysninger. Afhængigt af medlemsstaternes politiske og forfatningsmæssige struktur kan der etableres regionale eller lokale kontorer.

Anbefalet ændring 6

Tilføjelse til artikel 6, stk. 1, litra a)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
a) samarbejde mellem de kompetente myndigheder på nationalt ***plan*** og EU-plan med henblik på forvaltning af overvågnings- og nødsituationstilstanden for det indre marked i overvågnings- og nødsituationstilstanden på tværs af sektorerne i det indre marked	a) samarbejde mellem de kompetente myndigheder på ***lokalt, regionalt,*** nationalt og EU-plan med henblik på forvaltning af overvågnings- og nødsituationstilstanden for det indre marked i overvågnings- og nødsituationstilstanden på tværs af sektorerne i det indre marked

Begrundelse

Inddragelse af det lokale og regionale niveau.

Anbefalet ændring 7

Tilføjelse til artikel 6, stk. 2, litra a)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
en fortegnelse over relevante nationale kompetente myndigheder, de centrale forbindelseskontorer, der er udpeget i henhold til artikel 5, og de centrale kontaktpunkter, der er omhandlet i artikel 21, deres kontaktoplysninger, tildelte roller og ansvarsområder i denne forordnings overvågnings- og nødsituationstilstande i henhold til national ret	en fortegnelse over relevante nationale ***samt lokale og regionale*** kompetente myndigheder, de centrale forbindelseskontorer, der er udpeget i henhold til artikel 5, og de centrale kontaktpunkter, der er omhandlet i artikel 21, deres kontaktoplysninger, tildelte roller og ansvarsområder i denne forordnings overvågnings- og nødsituationstilstande i henhold til national ret

Begrundelse

Inddragelse af det lokale og regionale niveau alt afhængigt af medlemsstaternes struktur.

Anbefalet ændring 8

Tilføjelse til og ændring i artikel 8, stk. 3, litra c)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
geografisk område, den del af det indre marked, der er berørt af forstyrrelsen eller den potentielle forstyrrelse, indvirkningen på specifikke geografiske områder, der er særligt sårbare eller udsat for forstyrrelser i forsyningskæden, herunder regionerne i EU's yderste periferi	geografisk område, den del af det indre marked, der er berørt af forstyrrelsen eller den potentielle forstyrrelse, indvirkningen på specifikke geografiske områder, der er særligt sårbare eller udsat for forstyrrelser i forsyningskæden, herunder ***grænseregionerne og*** regionerne i EU's yderste periferi

Begrundelse

Giver sig selv.

Anbefalet ændring 9

Tilføjelse til artikel 9, stk. 1, litra a)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Hvis Kommissionen under hensyntagen til udtalelsen fra den rådgivende gruppe finder, at den trussel, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, er til stede, aktiverer den overvågningstilstanden i en periode på højst seks måneder ved hjælp af en gennemførelsesretsakt. En sådan gennemførelsesretsakt skal indeholde følgende:	Hvis Kommissionen under hensyntagen til udtalelsen fra den rådgivende gruppe finder, at den trussel, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, er til stede, aktiverer den overvågningstilstanden i en periode på højst seks måneder ved hjælp af en gennemførelsesretsakt. En sådan gennemførelsesretsakt skal indeholde følgende:
a) en vurdering af krisens potentielle konsekvenser	a) en vurdering af krisens potentielle konsekvenser***, herunder grænseregionernes særlige situation***

Begrundelse

Giver sig selv.

Anbefalet ændring 10

Tilføjelse til artikel 11, stk. 5

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
De nationale kompetente myndigheder tager behørigt hensyn til den administrative byrde for økonomiske aktører og navnlig SMV'er, som kan være forbundet med anmodninger om oplysninger, og sikrer, at ***de holdes på et minimum***.	De nationale kompetente myndigheder tager behørigt hensyn til den administrative byrde for økonomiske aktører og navnlig SMV'er, som kan være forbundet med anmodninger om oplysninger, og sikrer, at ***indholdet af anmodningerne er forholdsmæssigt og strengt begrænset til de oplysninger, der er nødvendige for at leve op til kravene i artikel 9***.

Begrundelse

Unødvendige byrder for virksomhederne skal undgås.

Anbefalet ændring 11

Tilføjelse til artikel 12, stk. 2, litra a)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Kommissionen kan ved hjælp af gennemførelsesretsakter kræve, at medlemsstaterne giver oplysninger om de varer, der er opført i en gennemførelsesretsakt vedtaget i henhold til artikel 9, stk. 1, for så vidt angår følgende:	Kommissionen kan ved hjælp af gennemførelsesretsakter kræve, at medlemsstaterne giver oplysninger om de varer, der er opført i en gennemførelsesretsakt vedtaget i henhold til artikel 9, stk. 1, for så vidt angår følgende:
a) den aktuelle lagerbeholdning på deres område	a) den aktuelle lagerbeholdning ***og placeringen af denne*** på deres område

Begrundelse

Det er vigtigt at vide, hvor medlemsstaterne oplagrer kriserelevante varer, således at de i tilfælde af en nødsituation også kan distribueres rettidigt til afsidesliggende områder.

Anbefalet ændring 12

Tilføjelse til artikel 12, stk. 3

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Under behørig hensyntagen til de lagre, som de økonomiske aktører ligger inde med eller opbygger på deres område, gør medlemsstaterne deres bedste for at opbygge strategiske reserver af varer af strategisk betydning, der er identificeret i overensstemmelse med stk. 1. Kommissionen yder støtte til medlemsstaterne med henblik på at koordinere og strømline deres indsats.	Under behørig hensyntagen til de lagre, som de økonomiske aktører ligger inde med eller opbygger på deres område***, samt den territoriale balance under særlig hensyntagen til øområder, bjergområder og andre afsidesliggende områder***, gør medlemsstaterne deres bedste for at opbygge strategiske reserver af varer af strategisk betydning, der er identificeret i overensstemmelse med stk. 1. Kommissionen yder støtte til medlemsstaterne med henblik på at koordinere og strømline deres indsats.

Begrundelse

Giver sig selv.

Anbefalet ændring 13

Tilføjelse til artikel 15, stk. 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Hvis Kommissionen under hensyntagen til udtalelsen fra den rådgivende gruppe finder, at det er nødvendigt at forlænge nødsituationstilstanden for det indre marked, skal den foreslå Rådet at forlænge nødsituationstilstanden for det indre marked. Med forbehold af hastende og ekstraordinære ændringer i omstændighederne bestræber Kommissionen sig på at gøre dette senest 30 dage før udløbet af den periode, for hvilken nødsituationstilstanden for det indre marked er blevet aktiveret. Rådet kan forlænge nødsituationstilstanden for det indre marked med højst seks måneder ad gangen ved hjælp af en gennemførelsesretsakt.	Hvis Kommissionen under hensyntagen til udtalelsen fra den rådgivende gruppe finder, at det er nødvendigt at forlænge nødsituationstilstanden for det indre marked, skal den foreslå Rådet at forlænge nødsituationstilstanden for det indre marked. Med forbehold af hastende og ekstraordinære ændringer i omstændighederne bestræber Kommissionen sig på at gøre dette senest 30 dage før udløbet af den periode, for hvilken nødsituationstilstanden for det indre marked er blevet aktiveret. Rådet kan forlænge nødsituationstilstanden for det indre marked med højst seks måneder ad gangen ved hjælp af en gennemførelsesretsakt. ***Hvis den ikke forlænges, udløber nødsituationstilstanden for det indre marked automatisk.***

Begrundelse

Nødforanstaltninger skal altid være tidsbegrænsede og udløbe automatisk for at forhindre misbrug. Dette nævnes i artikel 14, stk. 3, om aktivering, men ikke i artiklen om deaktivering. Derfor denne præcisering.

Anbefalet ændring 14

Tilføjelse til artikel 16, stk. 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Når medlemsstaterne vedtager og anvender nationale foranstaltninger som respons på en nødsituation for det indre marked og den underliggende krise, skal de sikre, at deres indsats er i fuld overensstemmelse med traktaten og EU-retten og navnlig med krav***ene*** i denne artikel.	Når medlemsstaterne vedtager og anvender nationale foranstaltninger som respons på en nødsituation for det indre marked og den underliggende krise, skal de sikre, at deres indsats er i fuld overensstemmelse med traktaten og EU-retten og navnlig med ***de prioriterede*** krav i denne artikel***, navnlig når der er tale om foranstaltninger inden for rammerne af Schengengrænsekodeksen***.

Begrundelse

For at reglerne om fri bevægelighed under nødinstrumentet for det indre marked kan fungere effektivt i praksis, skal de delvis have forrang for Schengengrænsekodeksen. I modsat fald kan medlemsstaterne indføre ensidig og ukoordineret grænsekontrol, som i realiteten kan svare til grænselukninger.

Anbefalet ændring 15

Tilføjelse til artikel 16, stk. 2

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Enhver begrænsning skal være tidsbegrænset og ophæves, så snart situationen tillader det. Desuden bør enhver begrænsning tage hensyn til situationen i grænseregioner.	Enhver begrænsning skal være tidsbegrænset***, vurderes løbende*** og ophæves, så snart situationen tillader det. Desuden bør enhver begrænsning tage hensyn til situationen i grænseregioner.

Begrundelse

Giver sig selv.

Anbefalet ændring 16

Ændring og tilføjelse til artikel 16, stk. 5

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Medlemsstaterne skal sikre, at alle berørte interessenter underrettes om foranstaltninger, der begrænser den frie bevægelighed for varer, tjenesteydelser og personer, herunder arbejdstagere og tjenesteydere, inden de træder i kraft. Medlemsstaterne skal sikre en løbende dialog med interessenterne, herunder kommunikation med arbejdsmarkedets parter og internationale partnere.	Medlemsstaterne skal sikre, at alle berørte interessenter ***samt de lokale og regionale myndigheder*** underrettes om foranstaltninger, der begrænser den frie bevægelighed for varer, tjenesteydelser og personer, herunder arbejdstagere og tjenesteydere, inden de træder i kraft. Medlemsstaterne skal sikre en løbende dialog med interessenterne, herunder kommunikation med ***Det Europæiske Regionsudvalg,*** arbejdsmarkedets parter og internationale partnere.

Begrundelse

Det skal sikres, at de lokale og regionale myndigheder inddrages.

Anbefalet ændring 17

Tilføjelse til artikel 19, stk. 2

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Medlemsstaterne giver Kommissionen en begrundelse for, at indførelsen af en sådan foranstaltning er berettiget og forholdsmæssig, hvis denne begrundelse ikke allerede er blevet klarlagt i den meddelte foranstaltning. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen den fulde ordlyd af de ***nationale*** love eller administrative bestemmelser, der indeholder eller ændres ved foranstaltningen.	Medlemsstaterne giver Kommissionen en begrundelse for, at indførelsen af en sådan foranstaltning er berettiget og forholdsmæssig, hvis denne begrundelse ikke allerede er blevet klarlagt i den meddelte foranstaltning. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen den fulde ordlyd af de ***gældende*** love eller administrative bestemmelser ***i deres stat***, der indeholder eller ændres ved foranstaltningen.

Begrundelse

I nogle medlemsstater kan regionerne vedtage deres egne eller supplerende bestemmelser, så derfor er det ikke blot den nationale lovgivning der bør nævnes, men alle gældende bestemmelser i den pågældende medlemsstat.

Anbefalet ændring 18

Tilføjelse til artikel 21, stk. 2

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Medlemsstaterne sikrer, at borgere, forbrugere, økonomiske aktører, arbejdstagere og deres repræsentanter på disses anmodning og via de respektive centrale kontaktpunkter kan modtage oplysninger fra de kompetente myndigheder om, hvordan de respektive nationale kriseresponsforanstaltninger generelt fortolkes og anvendes. Hvor det er relevant, skal sådanne oplysninger omfatte en trinvis vejledning. Oplysningerne skal gives i et klart og forståeligt sprog. De skal være let tilgængelige på afstand og ad elektronisk vej, og de skal holdes ajour.	Medlemsstaterne sikrer, at borgere, forbrugere, ***lokale og regionale myndigheder,*** økonomiske aktører, arbejdstagere og deres repræsentanter på disses anmodning og via de respektive centrale kontaktpunkter kan modtage oplysninger fra de kompetente myndigheder om, hvordan de respektive nationale kriseresponsforanstaltninger generelt fortolkes og anvendes. Hvor det er relevant, skal sådanne oplysninger omfatte en trinvis vejledning. Oplysningerne skal gives i et klart og forståeligt sprog. De skal være let tilgængelige på afstand og ad elektronisk vej, og de skal holdes ajour.

Begrundelse

Alle bør have adgang til medlemsstaternes centrale kontaktpunkter. Dette kan fremmes via det regionale niveau. Dette er især vigtigt i grænseregioner og randområder.

Anbefalet ændring 19

Tilføjelse til artikel 22, stk. 2

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Det centrale kontaktpunkt på EU-plan yder borgere, forbrugere, økonomiske aktører, arbejdstagere og deres repræsentanter følgende bistand:	Det centrale kontaktpunkt på EU-plan yder borgere, forbrugere, **lokale og regionale myndigheder,** økonomiske aktører, arbejdstagere og deres repræsentanter følgende bistand:

Begrundelse

Det skal sikres, at de lokale og regionale myndigheder inddrages.

Anbefalet ændring 20

Tilføjelse til artikel 24, stk. 1

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Hvis der foreligger en alvorlig kriserelateret mangel eller en umiddelbar trussel herom, kan Kommissionen opfordre repræsentative organisationer eller økonomiske aktører i kriserelevante forsyningskæder til inden for en fastsat frist frivilligt at fremsende specifikke oplysninger til Kommissionen om produktionskapaciteten og eventuelle eksisterende lagre af kriserelevante varer og komponenter heraf i produktionsanlæg i Unionen og anlæg i tredjelande, som de driver, har indgået kontrakt med eller indkøber forsyninger fra, samt oplysninger om eventuelle relevante forstyrrelser i forsyningskæden inden for en given frist.	Hvis der foreligger en alvorlig kriserelateret mangel eller en umiddelbar trussel herom, kan Kommissionen opfordre repræsentative organisationer eller økonomiske aktører i kriserelevante forsyningskæder til inden for en fastsat frist frivilligt at fremsende specifikke oplysninger til Kommissionen om produktionskapaciteten og eventuelle eksisterende lagre af kriserelevante varer og komponenter heraf i produktionsanlæg i Unionen og anlæg i tredjelande, som de driver, har indgået kontrakt med eller indkøber forsyninger fra, samt oplysninger om eventuelle relevante forstyrrelser i forsyningskæden inden for en given frist. ***Kommissionen sikrer, at den administrative og kommercielle byrde for de økonomiske aktører, navnlig SMV'er, minimeres, at svarfristerne er realistiske, og at indholdet af anmodningerne er forholdsmæssigt og begrænser sig til det strengt nødvendige.***

Begrundelse

Unødvendige byrder for virksomhederne skal undgås.

II. **POLITISKE ANBEFALINGER**

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG (RU)

1. glæder sig over Kommissionens forslag om et nødinstrument for det indre marked, der skal sikre det indre markeds funktion samt fri bevægelighed for personer i fremtidige krisesituationer;

2. understreger, at en koordineret EU-indsats gjorde det muligt at genoprette det indre markeds friheder under covid-19-pandemien, og fremhæver, at Ruslands folkeretsstridige angrebskrig mod Ukraine viser, hvor hurtigt en ny krise kan opstå;

3. gør opmærksom på, at kriser kan have alvorlige konsekvenser for det indre marked. Udvalget understreger betydningen af behovsbaserede foranstaltninger til håndtering af de forskellige kriserelaterede udfordringer på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan og af en behovsbaseret samhørighedspolitik, der fremmer modstandsdygtighed over for kriser med udgangspunkt i de samme målsætninger;

4. gentager sit synspunkt om, at det især er vigtigt at beskytte den frie bevægelighed for varer, personer og tjenesteydelser mod kriser. Udvalget fremhæver grænseregionernes særlige rolle i et velfungerende indre marked;

5. understreger, at de områder, der er omfattet af artikel 174 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, er særlig berørt af konsekvenserne af kriser, da de allerede står over for udfordringer, der skyldes deres iboende karakteristika;

6. mener derfor, at der er behov for en solid overordnet EU-kriselovgivning for det indre marked, der supplerer eksisterende og planlagte sektorspecifikke regler.

Grænseforvaltning i nødinstrumentet for det indre marked

7. fremhæver, at det især er grænseregioner, der lider under kriserelaterede og navnlig ensidige og kortsigtede grænselukninger. Dette vedrører alle aspekter af grænseoverskridende samarbejde på områder som uddannelse, sundhed og energi samt transport af varer, grænsearbejdere, tjenesteydere, men også familier og andre personlige relationer;

8. påpeger navnlig, at grænsekontrol minder meget om grænselukninger, når der opstår kilometerlange køer ved grænseovergangene;

9. opfordrer derfor Kommissionen til at give delvis prioritet til reglerne om fri bevægelighed i nødinstrumentet for det indre marked frem for Schengengrænsekodeksen for at sikre fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser og varer i krisetider;

10. opfordrer Rådet til at indlede forhandlinger med tredjelande ved EU's ydre grænser med henblik på at håndhæve relevante regler om fri bevægelighed efter forordningens ikrafttræden;

11. minder i den forbindelse om sin udtalelse om *Den reviderede forvaltning af Schengenområdet* ([1]), hvori det opfordrer til, at kontrollen ved de indre grænser begrænses strengt til højst 24 måneder i alt, samtidig med at det begrundes, hvorfor alternative foranstaltninger ikke er hensigtsmæssige;

12. opfordrer derudover indtrængende Rådet til at ophæve sin blokering af oprettelsen af den europæiske grænseoverskridende mekanisme (ECBM), så der lettere kan gennemføres mellemstatslige løsninger langs med grænserne.

Nødinstrumentet for det indre marked set i et regionalt perspektiv

13. glæder sig generelt over forslagets stedbaserede tilgang og dets fokus på rejse- og forretningsaktiviteter. Udvalget efterlyser samtidig et stærkere territorialt fokus for nødinstrumentet, der kan sikre dets effektivitet i praksis;

14. opfordrer på den baggrund til, at repræsentanter for Det Europæiske Regionsudvalg får en fast plads i den rådgivende gruppe;

15. opfordrer endvidere til, at de lokale og regionale myndigheder inddrages i udformningen af de centrale forbindelseskontorer og får lige adgang til nationale centrale kontaktpunkter og det centrale kontaktpunkt på EU-plan;

16. minder om, at (potentielt) kriserelevante varer er ujævnt fordelt på det indre marked, og understreger det absolutte behov for europæisk solidaritet i praksis for at sikre distributionen af sådanne varer i hårdt ramte områder. Udvalget bifalder i den sammenhæng forbuddet mod eksportrestriktioner;

17. foreslår, at de relevante definitioner og kriterier gøres mere ensartede i hele forslaget, og at der i den forbindelse tages større hensyn til regionale interesser.

Forvaltning af nødinstrumentet for det indre marked

18. understreger i den forbindelse behovet for at præcisere enkelte definitioner for at opnå retssikkerhed og gøre det klart, hvilke kriser instrumentet vil blive anvendt til, og under hvilke betingelser og omstændigheder;

19. glæder sig over det foreslåede trafiklyssystem med de tre faser i form af beredskabsplanlægning, overvågning af det indre marked og nødsituation på det indre marked, der skal sikre en bedre kriseforebyggelse, et bedre kriseberedskab og en bedre krisestyring;

20. bifalder i høj grad, at der fokuseres på informationsudveksling, kommunikation og koordinering mellem medlemsstaterne, og opfordrer til, at der oprettes en fælles online-informationsgrænseflade i stil med »Re-open EU« under covid-19-pandemien til brug under fremtidige kriser;

21. understreger behovet for at sikre komplementaritet og sammenhæng med sektorspecifikke og andre generelle regler, navnlig Schengengrænsekodeksen, så resultatet ikke bliver større retsusikkerhed;

([1]) Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Revideret forvaltning af Schengenområdet (COR-2022-01129-00-01) (EUT C 498 af 30.12.2022, s. 114).

22. minder om nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet og bemærker, at Kommissionens forslag er meget vidtrækkende. Udvalget fremhæver derfor, at det er vigtigt, at der sikres en tilstrækkelig kontrol og gennemsigtighed ved anvendelsen af instrumentet, så den potentielt vidtrækkende udvidelse af Kommissionens beføjelser kan evalueres og afbalanceres. Udvalget gør opmærksom på, at dette kun kan realiseres ved hjælp af klare og utvetydige kriterier og kvantificerbare tærskler inden for rammerne af en korrekt procedure, der sikrer, at ikke alene medlemsstaterne og Europa-Parlamentet, men også de nationale og regionale parlamenter inddrages;

23. understreger, at enhver nødforanstaltning skal respektere og garantere en effektiv håndhævelse og fuld overholdelse af arbejdsmarkedslovgivningen og de grundlæggende rettigheder, herunder sociale rettigheder, arbejdstagerrettigheder og fagforeningsrettigheder;

24. opfordrer til en gennemgang af nødvendigheden og proportionaliteten af overvågningen af forsyningskæder, indsamlingen af oplysninger fra virksomheder og forpligtelsen til at acceptere prioriterede ordrer. Specielt i krisetider bør yderligere byrder for virksomheder, navnlig små og mellemstore virksomheder, minimeres. I det mindste bør stramme svarfrister forlænges;

25. bifalder fremskyndelsen af overensstemmelsesvurderinger af strategisk vigtige produkter. Udvalget anbefaler, at dette udvides til andre produktgrupper;

26. opfordrer Kommissionen til at gøre fælles indkøbsprocedurer gennemsigtige og tage ved lære af manglerne i forbindelse med indgåelsen af kontrakter med covid-19-vaccineproducenter;

27. glæder sig endelig over de seneste debatter om styrkelse af Europas strategiske autonomi uafhængigt af krisen og ser frem til Kommissionens lovforslag om kritiske råstoffer. Udvalget opfordrer i den sammenhæng Kommissionen til at tage højde for forslagene i RU's udtalelse om handlingsplanen for råstoffer af kritisk betydning ([2]) i sit lovforslag.

Bruxelles, den 8. februar 2023.

Vasco ALVES CORDEIRO

Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg

([2]) Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Handlingsplan for råstoffer af kritisk betydning (COR-2020-04292-00-01) (EUT C 175 af 7.5.2021, s. 10).